

ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ PRO VÝCHOVU, VĚDU A KULTURU (UNESCO)

4. Světový kongres biosférických rezervací Lima, Peru 14. – 17. března 2016

Limská Deklarace

Programu UNESCO „Člověk a Biosféra (Man and the Biosphere Programme - MAB) a jeho Světové sítě biosférických rezervací (World Network of Biosphere Reserves - WNBR)

1. My, zástupci členských států UNESCO, biosférických rezervací, spolupracujících institucí veřejného i soukromého sektoru a organizací občanské společnosti jsme se sešli na 4. Světovém kongresu biosférických rezervací UNESCO (4SKBR) ve dnech 14.-17. března 2016 v Limě v Peru;

2. Vyjadřujeme naši upřímnou vděčnost zejména peruánské vládě a jejímu Ministerstvu životního prostředí, s Národní službou pro chráněná území (National Service for Protected Areas - SERNANP), Městu Lima a jejich prostřednictvím peruánskému lidu za jejich mimořádnou podporu UNESCO a jejího Programu MAB zorganizováním 4SKBR v Limě, Peru aby mohl být schválen nový Limský akční plán pro MAB a jeho Světovou síť biosférických rezervací 2016-2025. Jsme velmi vděční za pohostinnost, kterou pořadatelé věnovali všem účastníkům kongresu.

3. Dále vyjadřujeme naši spokojenost nad tím, že poprvé v historii Programu MAB se Světový kongres biosférických rezervací uskutečnil v latinskoamerickém regionu: je to důkaz univerzálnosti MABu a jeho Světové sítě biosférických rezervací (dále jen Síť) a nové dynamiky v dosahování vize a poslání Programu MAB. V tomto ohledu by mělo Peru být oceněno i za jeho mimořádné snahy o propagaci mezinárodní spolupráce a shody v mnohostranných dohodách o udržitelném rozvoji, demonstrované nejenom tímto Kongresem, ale i prostřednictvím úspěšného pořádání 20. zasedání Konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Limě v roce 2014.

4. Zdůrazňujeme že 4SKBR byl pořádán v důležitou a optimální dobu, následně po úspěšném pořádání 20. Konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v Limě v roce 2014, která připravila cestu pro Pařížskou úmluvu o změně klimatu, která byla úspěšně uzavřena na 21. Konferenci smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu v prosinci 2015 v Paříži, krátce po přijetí „Agendy pro udržitelný rozvoj 2030“ v září 2015 a v rámci UNESCO pak schválení Strategie MAB 2015-2025, přijaté Mezinárodní koordinační radou MAB na jejím 27. zasedání v červnu 2015 a 38. zasedáním Generální konference UNESCO v listopadu 2015. Společně tyto nové globální

smlouvy zajišťují komplexní a aktuální rámec pro podporu mezinárodní spolupráce pro udržitelný rozvoj a propojení s cíly MAB a kroky Sítě v příštích 10 letech.

5. Vyjadřující spokojenost s organizací 4SKBR, která umožnila hladké dokončení Linského akčního plánu a zprostředkovala výměnu mezi více než dvaceti regionálními, tematickými a prolínajícími se pracovními skupinami a třinácti vedlejšími akcemi, které přispěly k obrovské zásobě nových myšlenek, zkušeností, iniciativ, osvědčených postupů a k identifikaci potřeb a příležitostí pro budoucí spolupráci, formulovaných v jasných doporučeních pro Program MAB a jeho Sítě.

6. Připomínající si základní poslání Programu MAB - vyvážit lidskou odpovědnost za udržování přírody a zachování biodiverzity, s lidskou potřebou využívat přírodní zdroje ke zvyšování sociální a ekonomické pohody lidí - vytvořené na 16. zasedání Generální konference UNESCO v roce 1970, které zahájilo MAB jako dlouhodobý mezivládní a mezioborový program výzkumu, výcviku, monitoringu, vzdělávání a pilotních projektů.

7. Dále si připomínající že vývoj biosférických rezervací v rámci MAB, který začal v roce 1976, prošel čtyřmi dekádami vývoje, posilován členskými zeměmi UNESCO prostřednictvím implementace Akčního plánu Minské konference (1983), Sevillské strategie a Rámcových stanov WNBR (1995), Madridského akčního plánu pro BR (2008 - 2013), Mezinárodní konference MAB „Pro život, pro budoucnost: Biosférické rezervace a klimatická změna“, spolu s Drážďanskou deklarácí (2011) a projekty národní, místní a regionální spolupráce ve většině členských zemí UNESCO a tudíž nabírající důležitou rychlost pro udržitelný rozvoj na všech úrovních a přispívající k celosvětové agendě, zvláště pak k Úmluvě o biologické rozmanitosti (CBD), Rámcové úmluvě OSN o klimatických změnách (UNFCCC), Úmluvě OSN o boji proti desertifikaci (UNCCD) stejně tak jako k Úmluvě o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů, a nyní bude dále posílen Strategii MAB 2015 - 2025 a Linským akčním plánem.

8. Připomínající si Rezoluci „STRATEGIE PROGRAMU ČLOVĚK A BIOSFÉRA (MAB) PRO OBDOBÍ 2015-2025“ (Ref. 38 C/Usnesení 15, č. 19 v rámci bodu Program a Rozpočet) přijatou 38. Generální konferencí UNESCO vedoucím program a vývoj biosférických rezervací příštím desetiletím

9. Všímající si snah společností MAB zajistit kvalitu a funkčnost Sítě prostřednictvím implementace Výstupní strategie z roku 2013, hledání významných kvalitativních zlepšení Sítě a obnovení závazku členských států UNESCO vůči Programu MAB a jeho Sítě.

10. Byvše přesvědčeni o potřebě dále posilovat podporu pro příspěvky Programu MAB a jeho Sítě, v souladu se Strategií MAB 2015-2025, k podpoře udržitelného rozvoje v kontextu Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) tak, jak byly definovány v rámci Agendy pro udržitelný rozvoj 2030, prostřednictvím mobilizace potenciálu biosférických rezervací přispívat k implementaci SDGs včetně Cíle 13 - „Přijmout bezodkladná opatření k boji proti změně klimatu a jejím dopadům“ a Cíle 15 - „Chránit, obnovit a podporovat udržitelné využití suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit v lesích,

bojovat proti desertifikaci, zastavit a zvrátit degradaci půdy a zastavit ztrátu biodiverzity“ a uvědomění si propojení Strategie a Lidského akčního plánu s úkoly jiných cílů.

11. *Uvědomujíc si* s hrdostí skutečnost, že Síť dnes zahrnuje více než 600 míst globálního významu pro biologickou a kulturní různorodost, reprezentující téměř všechny hlavní typy ekosystémů na naší planetě.

12. *Připomínajíc si*, že vizí Programu MAB je svět, ve kterém jsou si lidé vědomi společné budoucnosti a propojení s naší planetou a pracují společně a odpovědně na budování prosperujících společností v harmonii s biosférou.

13. *Dále si připomínajíc*, že poslání Programu MAB pro období 2015-2025 je: vytvořit a posílit modely udržitelného rozvoje v rámci Sítě, sdílet zkušenosti a získaná poučení, zprostředkovávat globální šíření a aplikaci těchto modelů, podpořit hodnocení a kvalitní management, strategie a přístupy k udržitelnému rozvoji a plánování, stejně jako odpovědné a houževnaté instituce a pomáhat členským státům a zájmovým skupinám rychle dosáhnout Cíle udržitelného rozvoje s využitím zkušeností ze Sítě, zejména prostřednictvím využití, obhajování a testování postupů, technologií, vzdělávání a nových životních stylů a inovací pro udržitelné využívání biodiverzity a přírodních zdrojů a snižování dopadů klimatické změny a adaptace na ni.

14. *Zdůrazňujíc*, že celkový duch Kongresu je jeho výzva všem k přijetí akce, v souladu s Lidským akčním plánem, k prozkoumání energicky inovativních řešení přetrvávajících problémů a nových výzev vyvstávajících na všech frontách a zhodnocení dosažených výsledků a získaných zkušeností a vytvoření nových postupů s využitím nových nápadů, konceptů, inovací, nástrojů, metod, indikátorů, ověřených postupů v MAB a Síti a zplnomocněním UNESCO-MAB vést globální hnutí za udržitelnost.

15. *Vyzvedávajíc* v této souvislosti, že MAB a jeho Síť musí pokračovat v tvorbě hlavní globální zdrojové báze pro řešení udržitelného rozvoje, včetně opatření k ochraně a propagaci původních a místních znalostí

16. *Podtrhujíc*, že takovéto globální hnutí bude charakterizováno širší a aktivnější rolí místních komunit ve vytváření a rozhodování přímo v místě biosférických rezervací a také novým partnerstvím mezi vědou a politikou, mezi vědci a těmi kdo rozhodují, mezi národní a místní správou, mezi veřejným a soukromým sektorem a mezi státní správou, občanskými skupinami a organizacemi, zvláště pak původními komunitami, stejně jako mládeží.

17. *Všímajíc si* také Deklarace vzešlé z meziministerské konference na téma „Biosférické rezervace v malých ostrovních státech Karibské oblasti - nástroje udržitelného rozvoje a růstu“, která se konala v St. Kitts & Nevis, 27. března 2013 a zopakovala mimo jiné požadavek identifikovat a vytvořit jednu biosférickou rezervaci v těch státech, kde ještě žádná není a to vše na základě dohody vzniklé na základě konsensu mezi všemi zúčastněnými stranami: místními komunitami, vládou, průmyslem, nevládními organizacemi, společnostmi na ochranu přírody, skupinami na ochranu kulturního dědictví

atd. a prozkoumat všechna možná partnerství vedoucí k vytvoření MAB sítě malých rozvíjejících se ostrovních států Karibské oblasti a její začlenění do jiných tematických a regionálních biosférických sítí jako je IberoMAB a Světová síť ostrovních a pobřežních biosférických rezervací.

Proto spojíme snahy, abychom:

18. Povzbudili členské státy UNESCO k vytvoření a zajištění funkčnosti Národních komitétů MAB nebo zprostředkovatelů Programu MAB v zemích, kde ještě neexistují a vytvoření biosférických rezervací v těch zemích, kde ještě nejsou, včetně přeshraničních biosférických rezervací, a zvláště pak v malých ostrovních rozvíjejících se státech.

19. Povzbudili členské státy UNESCO, aby využívali biosférické rezervace jako modely národní/regionální ukázky udržitelného rozvoje v rámci národních programů Agendy 21 a Agendy pro udržitelný rozvoj 2030.

20. Vyzvali členské státy UNESCO, aby využívali biosférické rezervace (respektující každý část národní politiky udržitelného rozvoje) jako prioritní místa nebo observatoře pro ochranu biodiverzity a ekosystémů a výzkumu klimatické změny, jejího monitoringu, vzdělávání, jejího snižování a adaptace na ni.

21. Podpořili Sekretariát MAB UNESCO v hodnocení plnění Strategie MAB 2015-2025 prostřednictvím úplné implementace Lidského akčního plánu (2016-2025) společně s biosférickými rezervacemi, aby bylo dosaženo Cílů udržitelného rozvoje, Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a aby byla podpořena Pařížská smlouva UNFCCC COP 21.

22. Povzbudili spolupráci mezi Programem MAB a dalšími mezivládními/mezinárodními vědeckými programy UNESCO, včetně Mezivládní oceánografické komise (Intergovernmental Oceanographic Commission - IOC), Mezivládního hydrologického programu (Intergovernmental Hydrological Programme - IHP) a Mezinárodního programu geologických korelací (International Geological Correlation Programme - IGCP) stejně jako Úmluvy o světovém dědictví (World Heritage Convention) a Globální akční program pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji (Global Action Programme on Education for Sustainable Development - ESD)

23. Vyzvali UNESCO k pokračování ve zlepšení efektivity spolupráce s relevantními specializovanými agenturami a programy v rámci struktur OSN, zvláště pak s Rozvojovým programem OSN (United Nations Development Programme - UNDP), Organizací pro výživu a zemědělství (*Food and Agriculture Organization* - FAO), Univerzitou OSN (United Nations University - UNU) a Programem OSN pro životní prostředí (United Nations Environment Programme - UNEP) a s aktivními nevládními organizacemi, s cílem umožnit členským státům využívat biosférické rezervace jako prioritní místa k demonstrování a propagování dosažených výsledků Cílů udržitelného rozvoje a souvisejících úkolů, stejně jako odpovídajících cílů, úkolů a plánů specifikovaných v rámci CBD, UNFCCC a UNCCD.

24. Vytvořili nová partnerství mezi Programem MAB a vědeckými institucemi jako například univerzitami, výzkumnými centry a Centry UNESCO kategorie 2 a předsedy UNESCO k zahájení výcvikových programů zaměřených na všechny zájmové skupiny biosférických rezervací, včetně manažerů, v souladu s Cíly udržitelného rozvoje.

25. Uvědomili si zvyšující se důležitost zapojení soukromého sektoru v ochraně a udržitelném využívání biodiverzity a zajištění ekosystémových služeb, dále povzbudili UNESCO ke spolupráci s širokou škálou partnerů ze soukromého sektoru jako například podnikatelských subjektů, včetně malých a středních firem, národních, mezinárodních a mnohonárodních korporací, dobročinných a společenských nadací, finančních institucí a soukromých subjektů.

26. Vyzvali zájmové skupiny biosférických rezervací ke sdílení jejich zkušeností a tím k přispění k ekonomickým a politickým rozhodovacím procesům a k pomoci pracovníkům s rozhodovací pravomocí na národní úrovni při implementaci inovací a získaných zkušeností

27. Požádali UNESCO, všechny mezinárodní a národní partnery a koordinátory/manažery biosférických rezervací aby vytvořili nové mechanismy pro udržitelné, silné a dostatečné financování biosférických rezervací, Sekretariátu Programu MAB a regionální a tematické sítě, aby byla zajištěna implementace Strategie MAB a Lidského akčního plánu, aby mohly být identifikovány a zajištěny mimorozpočtové zdroje, aby usnadnily a umožnily těm zemím kde biosférické rezervace ještě nejsou, zejména v malých ostrovních státech Karibské oblasti, přípravu, iniciování a vývoj biosférických rezervací

28. Naléhali na UNESCO a jeho členské státy, aby prostřednictvím Národních komisí posilovali Síť k implementaci Cílů udržitelného rozvoje a k propagaci zejména regionálních, subregionálních, národních a tematických sítí jako platformou pro výměnu zkušeností a osvědčených postupů a k podpoře globálního šíření a implementace těchto postupů v biosférických rezervacích i mimo ně.

29. Vyzvali UNESCO a jeho členské státy, aby silně podpořili Program MAB a jeho Síť a aby implementovaly Lidský akční plán pro Program MAB a Světovou síť biosférických rezervací 2016-2025.